

Thái Bình

Chủ nhật

SỐ 744
Chủ nhật
Ngày 3 - 4 - 2022

CƠ QUAN CỦA ĐẢNG BỘ ĐẢNG CỘNG SẢN VIỆT NAM TỈNH THÁI BÌNH
TIẾNG NÓI CỦA ĐẢNG BỘ, CHÍNH QUYỀN VÀ NHÂN DÂN THÁI BÌNH

TÒA SOẠN:
13 LÝ THƯỜNG KIỆT - THÀNH PHỐ THÁI BÌNH
ĐT: 0227.3731.308 - 0227.3733.958 - 0227.3735.544
BÁO THÁI BÌNH ĐIỆN TỬ: www.baothaibinh.com.vn
EMAIL: toasoan@baothaibinh.com.vn

KHUYẾN HỌC, KHUYẾN TÀI
VÀ VIỆC BỒI DƯỠNG, TRỌNG DỤNG HIỀN TÀI
THỜI NHÀ LÊ

Trang 4+5

TIỀN NGOAN
Nhạc sĩ giàu tâm huyết

Trang 5

MẶT TRẬN TỔ QUỐC VÀ CÁC ĐOÀN THỂ CHÍNH TRỊ - XÃ HỘI**Nâng cao hiệu quả giám sát xã hội**

■ **NGUYỄN VĂN HÂN**
Chủ tịch Hội Cựu chiến binh tỉnh

Hội Cựu chiến binh tỉnh thăm mô hình tích tụ ruộng đất của hội viên cựu chiến binh xã Hồng An (Hưng Hà).

Ngày 12/12/2013, Bộ Chính trị ban hành Quyết định số 217-QĐ/TW về ban hành quy chế giám sát và phân biệt xã hội của MTTQ Việt Nam và các đoàn thể chính trị - xã hội. Sau khi tổ chức học tập, quán triệt Quyết định của Bộ Chính trị và các văn bản hướng dẫn của các cơ quan chức năng của trung ương, của tỉnh, từ năm 2016 đến nay Ban Thường vụ Hội Cựu chiến binh (CCB) tỉnh đã thực hiện 5 cuộc giám sát việc quán triệt, triển khai thực hiện Kết luận số 66-KL/TW của Ban Bí thư Trung ương (khóa X) tiếp tục thực hiện Nghị quyết số 09-NQ/TW của Bộ Chính trị (khóa IX) về tăng cường sự lãnh đạo của Đảng đối với công tác CCB trong giai đoạn cách mạng mới đối với 5 ban thường vụ huyện ủy, thành ủy; 3 cuộc giám sát việc quán triệt, triển khai thực hiện Nghị định số 150/2006/NĐ-CP, Nghị định số 157/2016/NĐ-CP, Nghị định số 146/2018/NĐ-CP đối với UBND 3 huyện; giám sát việc triển khai thực hiện Quyết định số 1956/QĐ-TTg, ngày 27/11/2009 của Thủ tướng Chính phủ về đào tạo nghề cho lao động nông thôn đến năm 2020 đối với UBND huyện Quỳnh Phụ, Trường Trung cấp nông nghiệp và Trung tâm Khuyến nông tỉnh theo ủy quyền của Trung ương Hội CCB Việt Nam; chủ trì, phối hợp với các cơ quan chức năng của tỉnh chuẩn bị nội dung phục vụ đoàn giám sát của Trung ương Hội CCB giám sát UBND tỉnh về việc triển khai thực hiện Nghị định số 150/2006/NĐ-CP, Nghị định số 157/2016/NĐ-CP của Chính phủ về công tác CCB.

Qua 10 cuộc giám sát phục vụ việc giám sát của cấp trên, Hội CCB tỉnh nhận thấy đã đạt được một số kết quả, đồng thời cũng là kinh nghiệm góp phần nâng cao hiệu quả giám sát xã hội, cụ thể như sau:

Thứ nhất, phải nhận thức thật đầy đủ và sâu sắc về giám sát xã hội. Đây là một

trong ba loại hình giám sát hiện hành nhằm góp phần thực hiện tốt hơn đường lối, chủ trương của Đảng, chính sách, pháp luật của Nhà nước. Là một bộ công cụ nhằm kiểm chứng, phát hiện những sai sót, khuyết điểm và những nhân tố mới để biểu dương, nhân rộng. Phải chống cả hai khuynh hướng “quyên lực hóa” hoặc coi nhẹ giám sát xã hội.

Các khâu, các bước trong quy trình giám sát xã hội cũng phải thực hiện nghiêm túc như khi tiến hành một cuộc giám sát của Đảng, một cuộc giám sát của cơ quan quyền lực Nhà nước (Quốc hội, HĐND). Thông qua giám sát tập trung phát hiện những vấn đề còn tồn tại, hoặc mới phát sinh để đề xuất, kiến nghị với tổ chức, cá nhân được giám sát; đồng thời báo cáo cấp trên có chủ trương lãnh đạo, chỉ đạo thực hiện tốt hơn chủ trương, chính sách của Đảng, pháp luật của Nhà nước và các quy định của Tỉnh ủy, UBND tỉnh.

Phạm vi giám sát xã hội của MTTQ và các đoàn thể chính trị - xã hội được quy định tại Điều 6, Quyết định số 217-QĐ/TW là: MTTQ chủ trì giám sát việc thực hiện các quy định của Đảng, chính sách, pháp luật của Nhà nước đối với cơ quan, tổ chức; sự nêu gương của cán bộ, đảng viên nhất là người đứng đầu ở đơn vị đang công tác và ở nơi đảng viên, cán bộ cư trú. Nhưng các đoàn thể chính trị - xã hội chỉ được giám sát việc thực hiện chủ trương, đường lối của Đảng, chính sách, pháp luật của Nhà nước có liên quan đến quyền và lợi ích hợp pháp, chính đáng của đoàn viên, hội viên và chức năng, nhiệm vụ của đoàn thể mình.

Kiểm chứng lại mấy năm vừa qua, việc giám sát của Hội CCB tỉnh không có việc “lạm quyền” và cũng không có tư tưởng “giám sát xã hội ấy mà”. Những phát hiện, đề xuất, kiến nghị của Ban Thường vụ Hội CCB tỉnh đều được các huyện ủy, thành

ủy, UBND tỉnh, UBND các huyện, thành phố và các cơ quan, tổ chức được giám sát nhất trí cao.

Thứ hai, khi tiến hành một cuộc giám sát phải đặt kế hoạch thật bài bản cụ thể: Phải xác định rõ mục đích, yêu cầu, nội dung, đối tượng giám sát; thời hiệu giám sát và thời gian thực hiện. Phải thống nhất đề cương báo cáo, xác định rõ cơ quan, tổ chức để phúc tra, kiểm chứng và mời các chuyên gia của các cơ quan chức năng của tỉnh cùng tham gia đoàn giám sát.

Thực tế 9 cuộc giám sát và 1 cuộc chủ trì phục vụ cấp trên giám sát, Hội CCB tỉnh đều rất coi trọng các khâu, các bước trong quy trình của một cuộc giám sát. Nhưng có hai việc được làm rất chặt chẽ và cụ thể là: (1) Kiểm tra các tài liệu triển khai thực hiện đang lưu trữ tại các cơ quan chuyên môn của đơn vị được giám sát; (2) Phúc tra từ 4 - 5 cơ sở để đánh giá thực chất việc triển khai thực hiện, những thuận lợi, khó khăn và kiến nghị của cơ sở. Chính hai việc này cùng với nghiên cứu nội dung báo cáo, trao đổi với các cơ quan chức năng đã phát hiện những vấn đề cần đề xuất, kiến nghị với cơ quan, tổ chức được giám sát và báo cáo cấp trên có chủ trương lãnh đạo, chỉ đạo. Đồng thời cũng bổ sung những kinh nghiệm trong hướng dẫn triển khai thực hiện đối với Hội CCB tỉnh.

Thứ ba, phải coi trọng và tổ chức chặt chẽ, nghiêm túc việc thông báo kết luận giám sát. Qua đó, trao đổi làm rõ những ưu điểm, những nhân tố, mô hình mới; đồng thời làm rõ những nội dung kiến nghị với cơ quan, tổ chức được giám sát.

Sau khi ban hành Thông báo kết luận, Thường trực Tỉnh hội đã thống nhất với lãnh đạo đơn vị được giám sát tổ chức hội nghị công bố Thông báo kết luận. Tùy tình hình cụ thể, thành phần hội nghị gồm các thành viên đoàn giám sát; đại diện lãnh đạo và cơ quan chuyên môn của đơn vị

được giám sát. Hội nghị nghe toàn văn Thông báo kết luận của Ban Thường vụ Hội CCB tỉnh; các thành viên đoàn giám sát có trách nhiệm trả lời những chất vấn của đại diện cơ quan chuyên môn của đơn vị được giám sát về những vấn đề cần làm rõ; thống nhất những nội dung phát hiện, đề xuất, kiến nghị để tiếp tục thực hiện tốt hơn chủ trương của Đảng, chính sách, pháp luật của Nhà nước và của Tỉnh ủy, UBND tỉnh đối với CCB và Hội CCB. Đồng thời làm cơ sở để báo cáo cấp trên có chủ trương lãnh đạo, chỉ đạo.

Thời gian vừa qua, thực hiện chỉ đạo của Thường trực Tỉnh ủy, Hội CCB tỉnh đã thực hiện giám sát xã hội theo Quyết định số 217-QĐ/TW của Bộ Chính trị đối với tất cả các huyện, thành phố trong tỉnh. Có địa phương giám sát ban thường vụ cấp ủy, có địa phương giám sát UBND huyện và cũng có một vài địa phương thực hiện giám sát cả ban thường vụ cấp ủy và UBND cấp huyện. Tuy nhiên, Hội CCB tỉnh đều thực hiện đúng nguyên tắc, quyền hạn (thẩm quyền và giới hạn) theo quy định của Bộ Chính trị và của Thường trực Tỉnh ủy và đều nhận được sự đồng thuận của ban thường vụ cấp ủy và lãnh đạo UBND các huyện, thành phố.

Tuy nhiên do kiến thức, năng lực của đội ngũ cán bộ các cấp hội và phương pháp công tác nên kết quả giám sát vừa qua cũng còn một số hạn chế nhất định. Thời gian tới, Hội CCB tỉnh tiếp tục quán triệt sâu sắc các văn bản chỉ đạo của Đảng, Chính phủ, của Tỉnh ủy, UBND tỉnh; tích cực học tập nâng cao trình độ toàn diện. Phối hợp chặt chẽ với các cơ quan chức năng của tỉnh và các địa phương thường xuyên tổ chức rút kinh nghiệm, nâng cao hơn nữa hiệu quả giám sát xã hội của các cấp hội trong tỉnh, góp phần thực hiện Nghị quyết Đại hội Đảng bộ tỉnh lần thứ XX và Nghị quyết Đại hội XIII của Đảng, xây dựng tổ chức hội ngày càng vững mạnh.

Mộc hương

CÂY LÀM GIÀU CỦA NÔNG DÂN HỒNG VIỆT

■ THU HIỂN

Nắm bắt nhu cầu thị trường hiện nay có xu hướng chọn cây cảnh có giá trị cả về thẩm mỹ và kinh tế để trồng trang trí làm đẹp nhà cửa, khuôn viên công sở, trong doanh nghiệp, các khu, cụm công nghiệp, nhiều nông dân xã Hồng Việt (Đông Hưng) đã chuyển trồng cây giống mộc hương để cung cấp cho người chơi. Với giá trị kinh tế cao, cây mộc hương đã trở thành cây làm giàu của nông dân nơi đây.

Khách nhiều nơi tới Hồng Việt chọn mua cây mộc hương về trồng.

Gắn bó với nghề ươm, trồng hoa, cây cảnh truyền thống của địa phương đã hơn 20 năm, ông Nguyễn Xuân Trọng, thôn Đông, xã Hồng Việt luôn trăn trở tìm kiếm, đưa vào ươm trồng những loại cây mới nhằm nâng cao thu nhập cho gia đình. Nắm bắt nhu cầu của thị trường, từ năm 2014 ông Trọng đã đưa cây mộc hương về trồng thử nghiệm tại vườn nhà, trở thành người đầu tiên ươm trồng thành công cây hoa nhỏ li ti, trắng muốt nhưng có mùi thơm ngọt trên đất Hồng Việt. Để có vườn mộc hương phát triển tốt nhất, nở nhiều hoa, ngoài học hỏi từ các nhà vườn, ông Trọng tìm hiểu về kỹ thuật trồng và đặc tính của loại cây này qua sách báo, phương tiện thông tin đại chúng. Hiện trong vườn của ông Trọng lúc nào cũng có khoảng 800 - 1.000 cây mộc hương trồng xen kẽ với cây mẫu đơn và hàng nghìn cây mộc hương giống. Ông Trọng chia sẻ: Đặc trưng của cây mộc hương là nhiều hoa, mọc thành chùm tại các kẽ lá, có hoa quanh năm nhưng vào mùa thu thì hoa nở nhiều và đẹp nhất. Hoa tỏa hương thơm ngọt, quyến rũ làm

không ít người mê mẩn. Cây mộc hương đẹp một cách rất riêng, mộc mạc, giản dị, khiêm nhường nhưng hoa của nó có hương thơm rất hấp dẫn. Cây mộc hương

ngoài là cây cảnh thì hoa còn để làm hương liệu, nước hoa và làm thảo dược ướp cùng trà, có giá trị kinh tế cao. Mỗi năm gia đình thu từ việc trồng cây mộc

Ông Nguyễn Xuân Trọng, thôn Đông (người bên phải) là người đầu tiên đưa cây mộc hương về ương trồng trên đất Hồng Việt.

hương trên 1 tỷ đồng. Vụ tới tôi sẽ mở rộng diện tích ươm, trồng cây mộc hương để tăng năng suất, giá trị trên một đơn vị diện tích canh tác.

Từ thành công của ông Trọng, nhiều chủ vườn khác ở Hồng Việt cũng mạnh dạn chuyển đổi cơ cấu cây trồng, thay các cây giá trị kinh tế thấp bằng cây mộc hương. Anh Vũ Minh Thuận, thôn Đông, xã Hồng Việt cho biết: Cây mộc hương có khả năng sinh tồn cao, thích nghi tốt với các điều kiện sống nhưng nếu muốn cây ra hoa nhiều và thơm thì việc chú ý chăm chút cho cây là không thể thiếu. Phải chọn loại đất thịt dày có nhiều dinh dưỡng để trồng, trồng tại những vị trí có ánh sáng, giữ cho đất đủ tơi xốp, bón phân định kỳ hàng năm, cung cấp đủ nước nhưng không để cây bị ngập úng sẽ gây thối, hỏng rễ... Mộc hương càng to, càng lâu năm thì giá bán càng cao, cây giống thì vài chục nghìn, cây to 1 năm trở lên từ vài trăm nghìn đồng tới 5 triệu đồng/cây. Hiện vườn của gia đình có 70 cây mộc hương, giá trị từ 4 - 5 triệu đồng/cây, còn lại là cây mới trồng được 1 năm. Bán hết thì vườn mộc hương thu lãi được khoảng 600 triệu đồng. Cây mộc hương trở thành cây trồng chủ lực, đem lại nguồn thu chính cho gia đình, đồng thời tạo việc làm thường xuyên cho 2 lao động địa phương với thu nhập 200.000 đồng/người/ngày.

Không chỉ người trồng mà người buôn cây giống, cây cảnh cũng nhanh chóng nắm bắt nhu cầu của thị trường chuyển sang cây mộc hương. Tiếng lành đồn xa, người buôn, người chơi cây cảnh khắp nơi tìm về với Hồng Việt để chọn mua cây mộc hương chuyển đi các tỉnh, thành bán hoặc trồng tại nhà, tại công sở. Anh Nguyễn Văn Việt, xã Hồng Việt cho biết: Trước đây tôi chuyên buôn các loại cây như chanh, nhài Nhật, mẫu đơn, hoa giấy, đồng tiền... thời gian gần đây, tôi chuyển sang buôn cây mộc hương vì cây nở hoa trắng tinh khôi, mùi thơm lan tỏa, được nhiều người lựa chọn mua về trồng tại nhà, công sở, trường học... Còn chị Nguyễn Quế Anh, huyện Vũ Thư cho biết: Tôi thấy mộc hương dễ trồng, hoa nở chơi được lâu, đặc biệt chỉ cần 1 cây hương thơm dịu ngọt của nó lan tỏa khắp nhà. Dù đường xa tôi với bạn vẫn về đây mua vì mộc hương ở Hồng Việt chất lượng cao.

Đến nay, toàn xã Hồng Việt có gần 90ha trồng hàng trăm loài hoa, cây cảnh, cây giống các loại, trong đó cây mộc hương mới được du nhập về nhưng đã có mặt ở khắp các nhà vườn, là cây làm giàu của nhiều nông dân nơi đây. Thành công trong chuyển đổi cơ cấu cây trồng đưa Hồng Việt từ một xã vùng xa, khó khăn của huyện trở thành xã có kinh tế phát triển năng động, thu nhập bình quân đầu người trên 50 triệu đồng/năm.

Trường thi - Nam Định.

Ảnh tư liệu

KHUYẾN HỌC, KHUYẾN TÀI VÀ VIỆC BỒI DƯỠNG, TRỌNG DỤNG HIỀN TÀI THỜI NHÀ LÊ

■ **VŨ MẠNH HIỂN**
Chủ tịch Hội Khuyến học tỉnh Thái Bình

Đại Việt dưới thời trị vì của vua Lê Thánh Tông là thời kỳ hoàng kim, dân trí được mở mang, dân khí chấn hưng, thuần phong mỹ tục được nở rộ; “Ngủ đêm, mọi nhà không phải đóng cửa, hầu như không có trộm cắp”, dân gian có câu “Đời vua Thái Tổ, Thánh Tông/Lúa tốt đầy đồng, trâu chẳng thèm ăn”.

Bia tiến sĩ trong Văn Miếu Quốc Tử Giám.

Ảnh tư liệu

Vua Lê Thánh Tông thấm nhuần tư tưởng “Khuyến học thì đại thịnh”, “Dụng nước lấy việc học làm đầu. Muốn thịnh trị lấy nhân tài làm gốc”; ông là vị vua đầu tiên trong lịch sử ban “Chiếu khuyến học”, được đời sau ghi lại trong Giai văn tập ký với nhan đề là “Thánh Tông Thuần Hoàng đế khuyến học văn”. Ông khuyến khích việc mở trường dạy học cho con em trong cả nước, mọi người dân, những ai muốn trở thành người có ích cho đất nước đều có quyền đi học, không phân biệt trường tư hay trường công.

Nhà vua thường hay cải trang, vi hành khắp chốn để tìm hiểu cuộc sống của dân chúng và thị sát về đạo đức, năng lực của quan lại dưới quyền. Một lần, nhà vua vi hành đến Văn Miếu, lúc này trời đã về khuya, ông thấy một giám sinh trạc 50 tuổi đang chăm chú ngồi đọc sách và thỉnh thoảng húp một ngụm cháo loãng. Nhà vua đến gần hỏi: “Người húp cháo gì mà ngon thế?”. Người này trả lời: “Thưa bác, con húp cháo hoa, nhà con hết muối rồi”. Nhà vua rất cảm động ra về. Sáng hôm sau, có người đem gói quà đến biểu giám sinh, khi mở ra, giám sinh vô cùng ngạc nhiên bởi món quà là một lọ muối vua ban và một nén bạc. Từ đó, câu

chuyện nhà vua thương người nghèo ham học lan truyền khắp nước.

Chính sách khuyến học, khuyến tài đã được vua Lê Thánh Tông kế thừa kinh nghiệm của các triều đại trước và đặt ra nhiều nghi thức khác nhau. Trong đó tập trung tôn vinh người đỗ đạt khiến người học lấy đó làm vinh dự, làm mục tiêu để phấn đấu nỗ lực, noi theo... Thời kỳ này, nhiều nghi thức khuyến học được coi trọng. Vua Lê Thánh Tông cũng là một tấm gương tiêu biểu cho việc tự học, đã có lần ông tự bạch: “Lòng vì thiên hạ lo âu/ Thay việc trời đấm trề đầu/ Trống ròi canh còn đọc sách/ Chiêng xế bóng chừa thôi châu...”.

Để thực sự chọn được hiền tài, vua Lê Thánh Tông đã quyết tâm loại bỏ tình trạng quan lại dốt nát mà hay kèn cựa, cậy công, cậy thế, tham lam ra khỏi bộ máy. Đây là công việc cực kỳ khó khăn, không thể hy vọng xoay chuyển trong ngày một ngày hai. Ông kiên định nguyên tắc: tất cả những ai muốn bước chân vào hoạn lộ, dù là con cháu của quan đại thần, dù là người thừa hành ở cấp thấp nhất đều phải là người đã trúng tuyển ở các kỳ thi. Đồng thời, ông cũng quy định rất rõ, mọi người trong nước, không kể nguồn gốc xuất thân, đều được phép dự thi. Vua Lê Thánh Tông rất coi trọng hiền tài nên đã kiểm soát chặt chẽ đầu vào của đội ngũ quan lại, ngăn không cho những kẻ kém phẩm chất, đạo đức vào bộ máy trị vì đất nước.

Trong 38 năm trị vì đất nước, vua Lê Thánh Tông đã tổ chức 12 khoa thi, đào tạo được 501 vị tiến sĩ. Bài văn khắc trên bia đá của khoa thi đầu tiên năm 1442 được trích, dịch: “Hiên tài là nguyên khí quốc gia, nguyên khí thịnh thì thế nước mạnh rồi lên cao, nguyên khí suy thì thế nước yếu rồi xuống thấp...”, thường xuyên lưu truyền cho đến ngày nay đáng để chúng ta suy ngẫm, học tập.

Cùng với việc thi tuyển, để không bỏ sót những người có tài, có đức ra gánh vác việc nước, vua Lê Thánh Tông còn đặt ra lệ tiến cử và bảo cử. Công việc này được làm thận trọng, trừng phạt nghiêm nên không ai dám tiến cử, bảo cử thiên tư, các chức quan đều xứng đáng, thu được hiệu quả là chọn được đúng người hiền tài cho đất nước.

Để khuyến khích nhân tài phấn đấu vươn lên, vua Lê Thánh Tông đặt ra lệ khảo thi. Lệ này như là một ngày hội nô nức đua tài, đua sức của các quan lại thời bấy giờ. Cứ ba năm một lần, không một quan chức nào được miễn trừ hoặc lẩn tránh. Khi khảo thi, các quan văn phải giải kinh nghĩa, làm thơ, phú, viết luận văn trả lời các đề thi về đạo trị đời, trị nước... của vua nêu ra. Các quan võ thi bắn cung, ném hỏa tiễn, đấu khiên, đua ngựa, đấu vật, đua thuyền, dàn quân, dàn trận. Người nào thi đỗ qua khảo thi thì được thưởng áo, tiền, được thăng chức, tước. Nếu không đỗ thì bị giáng cấp hoặc bãi chức. Vì vậy, các quan chức đều có ý thức không ngừng học tập, rèn luyện để nâng cao trình độ, khả năng của mình trong công việc được giao.

Ngoài lệ khảo thi, nhà vua còn ban hành lệ khảo khóa để đánh giá đúng và phát huy thực tài của quan lại. Khảo khóa tương tự như cách chúng ta đang làm hiện nay, chính là công tác “đánh giá, nhận xét cán bộ”. Khảo khóa là cơ sở để xem xét trong các quan ai là người mãn cán, thanh liêm, làm được nhiều việc ích nước, lợi dân và loại bỏ những kẻ lười nói không đi đôi với việc làm hoặc làm thì láo mà báo cáo thì hay. Việc khảo khóa được tiến hành qua lệ sơ khảo và thông khảo. Lệ sơ khảo cứ ba năm tổ chức một lần, sáu năm thì tái khảo và chín năm thì thông khảo. Sau mỗi kỳ sơ khảo, nếu ai được nhận xét là xứng chức thì tiếp tục được giữ chức; quan lại nào bị coi là không xứng chức thì lập tức bị bãi chức hoặc giáng chức. Kể đến là lệ tái khảo và thông khảo, tức là quan lại nào đã qua ba lần sơ khảo, đến năm thứ 12 thì được thông khảo rồi trình lên cấp có thẩm quyền để xem xét việc thăng, giáng. Nếu thời điểm này, quan lại

nào được nhận xét là xứng đáng thì được phong chức, phong hàm thực thụ.

Phát huy truyền thống hiếu học của dân tộc, từ những bài học dựng nước trong lịch sử, sau Cách mạng tháng Tám thành công, Chủ tịch Hồ Chí Minh và Chính phủ đã phát động phong trào bình dân học vụ phát triển sôi nổi rộng khắp trên cả nước. Chính sách khuyến học, khuyến tài và xây dựng xã hội học tập của Đảng và Chủ tịch Hồ Chí Minh đã phát huy tác dụng to lớn, nhanh chóng nâng cao dân trí, thu hút được tầng lớp trí thức tham gia phong trào cách mạng. Chủ tịch Hồ Chí Minh luôn yêu cầu mọi người đều phải “Học suốt đời, học không bao giờ cùng, càng tiến bộ càng phải học”, “Học hỏi là một việc phải tiếp tục suốt đời không ai có thể tự cho mình đã biết đủ rồi, biết hết rồi, thế giới ngày càng đổi mới, nhân dân ta ngày càng tiến bộ, cho nên chúng ta phải tiếp tục học và hành để tiến bộ kịp nhân dân”. Để phân tích tại sao phải học tập suốt đời, Chủ tịch Hồ Chí Minh chỉ rõ: “Thời đại chúng ta bây giờ là thời đại vệ tinh nhân tạo, nghĩa là thời đại khoa học phát triển rất mạnh”, “Tình hình thế giới và trong nước luôn luôn biến đổi, công việc của chúng ta nhiều và mới, kỹ thuật của thế giới nay càng tiến bộ nhưng sự hiểu biết của chúng ta có hạn. Muốn tiến bộ kịp sự tiến bộ vô cùng tận thì chúng ta phải nghiên cứu học tập...”. Thẩm nhuần tư tưởng của Chủ tịch Hồ Chí Minh, Đảng và Nhà nước đã có nhiều chỉ thị, kết luận, quyết định, kế hoạch... về tăng cường sự lãnh đạo của Đảng đối với công tác khuyến học, khuyến tài, xây dựng xã hội học tập, xác định rõ trách nhiệm của người đứng đầu cấp ủy, chính quyền, MTTQ và các tổ chức chính trị - xã hội, xã hội nghề nghiệp và tổ chức xã hội; huy động sức mạnh tổng hợp của cả hệ thống chính trị và toàn dân tích cực tham gia công tác khuyến học, khuyến tài, xây dựng xã hội học tập.

Mỗi chúng ta suy ngẫm về chuyện xưa để hướng tới chuyện hôm nay và tương lai cùng nhau xây dựng quê hương, đất nước giàu đẹp. Muốn được như vậy thì mỗi cán bộ, công chức, viên chức và người dân đều phải “học mọi lúc, mọi nơi”, học mọi người, học mọi nội dung, mọi phương tiện, mọi hoàn cảnh, “học, hỏi, hiểu, hành”, “học để làm ngay”, học để làm giàu cho bản thân, gia đình và xã hội. Mọi người dân phấn đấu là “công dân học tập” tạo tiền đề xây dựng “gia đình học tập”... trở thành một “xã hội học tập” thúc đẩy kinh tế - xã hội phát triển nhanh và bền vững.

TIẾN NGOAN

Nhạc sĩ giàu tâm huyết

■ CAO BÁ KHOÁT
Vũ Thư

Một ngày cuối thu, tôi và NSƯT Ngọc Thủy (Đài PTTH Thái Bình) về thị trấn Diêm Điền (Thái Thụy) thăm một người bạn (chị Thủy Biên) trước đây ở cùng đoàn cải lương với Ngọc Thủy. Đang trò chuyện với anh Sỹ Ngọc (chồng chị Thủy Biên) thì nhạc sĩ Tiến Ngoan tới. Cuộc hội ngộ bất ngờ khiến niềm vui nhân lên gấp bội. Nhạc sĩ Tiến Ngoan chân tình mời chúng tôi đến nhà anh, trước là thăm gia cảnh, sau là thưởng thức cà phê do chính tay anh pha. Nhà anh Ngoan cũng ở ngay thị trấn Diêm Điền, một ngôi nhà không lớn lắm nhưng ở vào vị trí đắc địa. Vào nhà, chúng tôi thấy có đủ các loại nhạc cụ và rất nhiều bằng khen, giấy khen, giấy chứng nhận huy chương vàng, bạc của các cấp, các ngành tặng vợ chồng và các con của nhạc sĩ.

Nguyễn Tiến Ngoan sinh năm 1953, năm 1974 theo tiếng gọi thiêng liêng của Tổ quốc anh tham gia quân đội. Người con của thị trấn Diêm Điền có niềm vinh hạnh là được tham gia chiến dịch mang tên Bác, đánh địch từ Đà Nẵng lên Vũng Tàu và sau đó cùng đồng đội lên Tây Nguyên đánh Fulro. Khi chiến sự ở biên giới phía Bắc nổ ra, Tiến Ngoan lại chuyển lên Lạng Sơn và ở đây các nhạc công Đoàn ca múa Lạng Sơn giúp anh biết thêm cách sử dụng đàn accordeon... Sống trong quân ngũ 9 năm, trước khi xuất ngũ Tiến Ngoan được giao nhiệm vụ làm đội trưởng đội văn nghệ Sư đoàn 3 Sao Vàng. Sau đó Tiến Ngoan chuyển ngành về công tác tại Trung tâm Văn hóa Thể thao huyện Thái Thụy.

Người con của đất Diêm Điền say mê âm nhạc từ thuở còn ngồi trên ghế nhà trường, anh tự học nhạc là chính. Trong quân ngũ anh có được cử đi học lớp sáng tác nhạc 6 tháng nhưng thành nghệ là do anh tự học từ thực tế và học hỏi ở lớp người đi trước. Trưởng thành từ thực tế, cộng với với năng khiếu bẩm sinh và sự say mê, chăm chỉ luyện rèn, Tiến Ngoan đã có nhiều tác phẩm đạt giải cao trong các hội thi, hội diễn.

Là cán bộ Trung tâm Văn hóa Thể thao huyện nên Tiến Ngoan hiểu rất sâu về nơi mình đang công tác. Anh có khá nhiều bài hát ca ngợi mảnh đất, con người Thái Thụy và đặc biệt tâm đắc với chủ trương của cấp ủy địa phương xây dựng thị trấn Diêm Điền trở thành đô thị ven biển, vùng kinh tế động lực trong Khu kinh tế Thái Bình. Với tâm niệm “người nghệ sĩ cũng phải góp phần đưa nghị quyết của Đảng vào cuộc sống”, nhạc sĩ Tiến Ngoan đã tập trung sáng tác các nhạc phẩm phục vụ nhiệm vụ chính trị, thể hiện rõ ý Đảng, lòng dân.

Chị Thủy Biên chia sẻ: Mặc dù đã nghỉ hưu 8 năm nhưng nhạc sĩ Tiến Ngoan vẫn dành nhiều thời gian giúp Trung tâm Văn hóa Thể thao huyện đào tạo lớp nhạc công trẻ. Con trai em cũng được anh Ngoan hướng dẫn rất tận tâm, chu đáo.

Tiến Ngoan nghỉ hưu nhưng không nghỉ nghề. Cả nhà anh đều là nghệ sĩ; vợ anh là chị Nguyễn Thị Ngọc trước đây cũng là đội viên đội tuyên truyền văn nghệ của Trung tâm Văn hóa Thể thao huyện Thái Thụy, nay chị cũng đã nghỉ hưu. Con gái anh chị hiện đang là diễn viên Nhà hát chèo Quân đội, còn con trai đang công tác tại Trung tâm Văn hóa Thể thao huyện Thái Thụy. Cả gia đình đều mê nhạc và đam mê nhất vẫn là nghệ thuật chèo truyền thống.

Thị trấn Diêm Điền (Thái Thụy).

Trường THCS Bách Thuận (Vũ Thư) luôn chú trọng công tác khuyến học, khuyến tài, khuyến khích thầy và trò thi đua dạy tốt, học tốt.

HẬU COVID-19 CÓ GÂY VÔ SINH? DI CHỨNG HẬU COVID-19 HAY GẶP VÀ CÁCH KHẮC PHỤC

■ **Bác sĩ BÙI VŨ KHÚC**

Biểu hiện: Có thể đau ngực, hồi hộp hoặc có biểu hiện nhịp tim nhanh...
6. Các di chứng khác có thể gặp
Rụng tóc, viêm da, nổi mề đay, hội chứng ruột kích thích, suy thận, rối loạn chức năng gan...

HẬU COVID-19 CÓ GÂY VÔ SINH KHÔNG?

Nguy cơ vô sinh nam do hậu Covid-19. Đã có khá nhiều công trình nghiên cứu về vấn đề này. Nghiên cứu gần đây từ Ramasamy và cộng sự đã chỉ ra rằng sau khi nhiễm bệnh, virus SARS-CoV-2 có khả năng cư trú ở dương vật lên đến 9 tháng và khiến cho chức năng của các tế bào nội mô bị rối loạn và làm cho nam giới bị rối loạn cương dương. Cũng trong nghiên cứu này, các chuyên gia nhận thấy dù bị Covid-19 ở mức độ nhẹ thì nam giới vẫn có thể bị rối loạn cương dương.

Tuy nhiên, tình trạng rối loạn cương dương do tổn thương tế bào nội mô ở bệnh nhân bị Covid-19 thực sự do bệnh lý này gây ra hay là do stress tâm lý thì đến nay vẫn còn nhiều tranh cãi. Thực tế là stress ở bệnh nhân Covid-19 cũng có thể làm giảm tiết hormone sinh dục, từ đó làm giảm hứng thú tình dục và rối loạn cương dương.

Một nghiên cứu được thực hiện trên 34 nam giới ở Trung Quốc sau 1 tháng bị bệnh, người ta nhận thấy không có sự hiện diện của virus SARS-CoV-2 ở tinh dịch của những người này. Như vậy, khả năng cao bệnh Covid-19 không lây qua đường tình dục, khi thụ tinh trong ống nghiệm cũng không lây từ bố sang con.

Một số nghiên cứu cũng đã nhận thấy chất lượng tinh trùng ở những người bị Covid-19 có thể bị ảnh hưởng. Bệnh lý này có thể làm suy giảm số lượng và khả năng vận động của tinh trùng trong khoảng 3 - 6 tháng. Tuy nhiên, hiện tượng này cũng có thể xảy ra sau khi nam giới mắc một số bệnh khác do virus.

Như vậy, Covid-19 có gây vô sinh ở nam giới hay không đến nay vẫn là một câu hỏi còn bỏ ngỏ, chưa có kết luận chính xác.

Để phòng tránh hệ lụy do bệnh lý này gây ra với sức khỏe sinh sản, lời khuyên của các bác sĩ chuyên môn là sau khi mắc Covid-19, nam giới nên có chế độ sinh hoạt, nghỉ ngơi, thư giãn, tập luyện và làm việc nhẹ nhàng hợp lý trong thời gian tối thiểu 6 tháng để chất lượng tinh trùng có thời gian được cải thiện và hồi phục.

KHẮC PHỤC DI CHỨNG HẬU COVID-19

- 1. Nghỉ - ngủ và làm việc**
Sau mắc Covid-19 nên bố trí chế độ nghỉ ngơi hợp lý, có kế hoạch việc làm phù hợp với sức khỏe ở từng giai đoạn 1 tháng, 3 tháng, 6 tháng.
Luôn bảo đảm ngủ đủ từ 6 - 8 tiếng/ngày đêm.
Không nên làm việc quá sức.
- 2. Ăn uống**
Hậu Covid-19 nên quan tâm tới chế độ ăn uống ngon hơn, mềm và dễ tiêu hơn, bảo đảm đủ chất dinh dưỡng và rau xanh để củng cố nâng cao sức khỏe cho bản thân. Không kiêng khem quá mức.
- 3. Hậu Covid-19 rất cần duy trì chế độ tập luyện và thư giãn**
- Tập thở bụng là rất quan trọng kể cả trong khi mắc bệnh và sau khi bệnh đã lui dần. Tập thở bụng nhằm tăng đường khí, mát xa chống xơ hóa phổi. (Thở

bụng: tư thế nằm hoặc ngồi thoải mái, từ từ hít vào qua mũi - đưa khí xuống đáy phình căng bụng lên - nín thở - rồi từ từ thở ra thật chậm qua miệng, ép lép bụng xuống và thở hết ra. Lặp lại thở như vậy 15 phút mỗi lần, ngày tập 2 - 3 lần, sáng và trưa sau khi ngủ dậy, tối trước khi ngủ).

- Tập yoga, thiền, thư giãn là rất cần thiết đối với thời kỳ hậu Covid-19.

Chọn và duy trì các bài tập, thời lượng tập cho phù hợp với sức khỏe ở mỗi giai đoạn. Một thì tập nhẹ, tập ít, khỏe hơn thì tập tăng và tập lâu hơn.

Cần làm thường xuyên: Dùng hai bàn tay xoa vào nhau cho ấm lên rồi xoa, vuốt, chà xát, véo, bấm, gãi, gõ lên đầu tóc, hai tai, mũi, miệng, mắt và mặt, cổ, gáy; nếu mát xa cho toàn thân được thì càng tốt. Ngày làm 3 - 4 lần vào lúc mệt mỏi hoặc trước khi đi ngủ và sau ngủ dậy, mỗi lần 10 phút.

- 4. Dùng thuốc**
- Những người có bệnh nền, đang dùng thuốc gì thì vẫn duy trì đều thuốc đó theo chỉ định của bác sĩ chuyên khoa.
- Những bệnh nhân có di chứng nặng của hậu Covid-19 thì phải đi khám điều trị tại bệnh viện.
- Dùng bổ sung thêm các loại thuốc bổ khí, bổ huyết, thực phẩm chức năng bồi bổ sức khỏe như: Đông trùng hạ thảo, Saffron, HT- Strokind và vitamin nhóm A, B, C, D, E...

- Nếu khó ngủ, ngủ ít nên dùng thuốc an thần nhẹ và nên dùng nhóm thuốc đông y sẽ an toàn hơn.

Để đóng góp chung nâng cao sức khỏe cộng đồng, bác sĩ Bùi Vũ Khúc đã bào chế thành công CAO ĐẠI BỔ-TK có tác dụng phòng tai biến, bồi bổ khí huyết, nâng cao thể trạng, tăng cường sức khỏe cho người trung cao tuổi, người sau ốm dậy mệt mỏi, CAO ĐẠI BỔ-TK dùng cũng rất tốt cho người bệnh hậu Covid-19.

Các nghiên cứu khoa học của nhiều nước có nền y học phát triển trên thế giới cho thấy, do kết quả tìm kiếm rộng rãi như hiện nay dẫn đến đa số các ca mắc Covid-19 mới, có triệu chứng nhẹ hơn, nhanh khỏi, ít để lại di chứng hoặc là di chứng nhẹ rồi tự khỏi.

Tùy vào thể bệnh nặng hay nhẹ, tùy vào sức đề kháng và thể lực của mỗi người khác nhau mà mức độ di chứng hậu Covid-19 cũng khác nhau.

Các nghiên cứu khoa học và lâm sàng cho thấy, có khá nhiều di chứng hậu Covid-19, ít nhiều đã để lại những hệ lụy làm ảnh hưởng đến sức khỏe con người.

Thời gian di chứng hậu Covid-19 thường là ở khoảng từ 2 - 6 tháng, có thể kéo dài hơn tùy từng trường hợp, trong đó có một số di chứng hay gặp phải như sau:

NHỮNG DI CHỨNG THƯỜNG GẶP

- 1. Mệt mỏi (chiếm 50% - 90%)**
Biểu hiện: Người mệt mỏi, cơ xương khớp giảm lực và đau mỏi không muốn hoạt động, người bả lả nặng nề, chỉ muốn nằm.
2. Di chứng tâm thần kinh đa dạng
Biểu hiện như: Đau đầu, ù tai, chóng mặt, giảm trí nhớ, hay quên, mất tập trung...
3. Di chứng hệ hô hấp bất thường
Biểu hiện: Ho dai dẳng, khó thở hoặc có cảm giác tức ngực, hụt hơi... do phổi tổn thương viêm nhiễm, xơ hóa...
4. Di chứng rối loạn tâm lý
Biểu hiện: Rối loạn giấc ngủ, ngủ ít, ngủ không ngon giấc, lo âu, trầm cảm hoặc cáu gắt...
5. Di chứng tim mạch

thơm ngon từng giọt vị ngọt đong đầy

CƠ SỞ 1: LÔ 26, ĐƯỜNG LÊ QUÝ ĐÔN, KHU ĐÔ THỊ KỶ BÀ, TỐ 10, PHƯỜNG KỶ BÀ, THÀNH PHỐ THÁI BÌNH
CƠ SỞ 2: SỐ 21, ĐƯỜNG NGUYỄN VĂN NANG, TỐ 22, PHƯỜNG TRẦN LÂM, THÀNH PHỐ THÁI BÌNH

HÂN HẠNH ĐỒNG HÀNH CÙNG CHUYÊN MỤC NÀY

HỘP THƯ BẠN ĐỌC

Tuần qua, Tòa soạn Báo Thái Bình nhận được nhiều tin, bài, ảnh, tản văn, thơ, tạp bút, truyện ngắn... từ các cộng tác viên (CTV): Nguyễn Khúc, Công Liêm, Phạm Minh Giang, Thúy Mai (thành phố Thái Bình); Ngọc Tuyền (Bệnh viện Đa khoa Kiến Xương); Nguyễn Tường Thuật (Thái Thụy); Nguyễn Thanh (Kiến Xương); Vũ Sơn Tùng (Văn phòng Đoàn đại biểu Quốc hội và HĐND tỉnh); Lại Hợp Khánh (Bộ đội Biên phòng tỉnh); Tô Hoàng (Sở Tư pháp); Thành Đô (Bộ CHQS tỉnh); Trúc Lành (Đài TTTH Hưng Hà); Lê Lan (Đài TTTH Thái Thụy); Vũ Đông (Đài TTTH Kiến Xương); Đào Hạnh (Đài TTTH thành phố Thái Bình); Phụng Tú, Trần Xuân Thụy (Khánh Hòa); Nguyễn Minh Thuận (Bạc Liêu); Đỗ Văn Xuân (Hà Nội); Võ Ngọt (Ninh Bình); Song Nguyễn (Hưng Yên); Nguyễn Văn Thanh (Quảng Trị); Bùi Nhật Lai, Vó Thị Thu Hằng (Thái Nguyên); Nguyễn Thanh Hoàng (Cần Thơ); Lê Anh Phong, Trần Văn Thiên, Trần Thanh Thoa (Thành phố Hồ Chí Minh); Hoàng Song Quỳnh, Huỳnh Thị Quỳnh Nga (Tiền Giang); Phan Thành Minh (Lâm Đồng)...

Hưởng tới kỷ niệm 47 năm ngày giải phóng miền Nam, thống nhất đất nước (30/4/1975 - 30/4/2022), CTV Phạm Minh Giang có tản văn "Những con người đáng được phong anh hùng"; CTV Nguyễn Công Liêm có bài viết về gương một cựu chiến binh tiêu biểu: "Cựu chiến binh Đồng Sỹ Tài và kỷ ức 30/4". Theo bài viết, kỷ ức không thể nào quên về ngày giải phóng miền Nam, thống nhất đất nước 30/4/1975 của cựu chiến binh Đồng Sỹ Tài ở thôn 9, xã Vũ Đoài, huyện Vũ Thư là những thông tin nghe được qua Đài Tiếng nói Việt Nam trong thời điểm lịch sử, thông báo về chiến thắng của Quân đội nhân dân Việt Nam; là nhớ về những người dân eo biển Phước Tịnh và những người phụ nữ hôn hậu ở thành phố Vũng Tàu khi họ đến thông báo tin vui và chung niềm vui giải phóng miền Nam, thống nhất đất nước với cán bộ, chiến sĩ; là chiếc đài kỳ vật chiến trường của người lính mà khi rời quân ngũ về với đời thường, cựu chiến binh Đồng Sỹ Tài đã trao lại cho phòng truyền thống của Sư đoàn 3 Sao Vàng - đơn vị Anh hùng Lực lượng vũ trang nhân dân, nơi mà cuộc đời ông gắn bó từ ngày đầu thành lập Sư đoàn ngày 2/9/1965 tại khu rừng Bà Bơi, xã Ân Nghĩa, huyện Hoài Ân, tỉnh Bình Định...

Hưởng tới ngày Quốc lễ Giỗ Tổ Hùng Vương 10/3 năm Nhâm Dần, CTV Nguyễn Tường Thuật có thơ: "Tháng ba trăng hội Đèn Hùng"; CTV Ngọc Tuyền có thơ "Quốc giỗ - ngày linh thiêng". Bài thơ thể hiện tấm lòng luôn hướng về cội nguồn của người dân Việt Nam, về truyền thống tốt đẹp thờ cúng tổ tiên, "Uống nước nhớ nguồn" của dân tộc: "...Hôm nay người khắp muôn nơi/ Hành hương về chính cái nôi ngàn đời/ Nén hương cho dạ thành thời/ Một ngày Quốc giỗ - rạng ngời tâm linh"... Cùng chủ đề Giỗ Tổ Hùng Vương, ở thể loại bút ký, CTV Bùi Văn Hiến có bài "Hành hương về đất Tổ". CTV Nguyễn Văn Thanh có bài nghiên cứu: "Linh thiêng nguồn cội đất Tổ Hùng Vương". Theo tác giả: "Hiếm có dân tộc nào mà người dân sinh sống trên mọi miền Tổ quốc cũng như kiểu bào đang làm ăn, sinh sống ở nước ngoài lại cùng hướng về ngày Quốc tổ, chung một cội rễ như dân tộc Việt Nam"...

Viết về gương sản xuất, kinh doanh giỏi, CTV Trúc Lành phản ánh nhiều tấm gương đoàn viên, thanh niên ở huyện Hưng Hà năng động, sáng tạo, phát huy sức trẻ làm giàu cho bản thân, gia đình và góp sức xây dựng quê hương giàu đẹp. Nội dung thể hiện qua bài viết "Thanh niên Hưng Hà góp sức trẻ xây dựng quê hương"...

Tin, bài, ảnh, video clip, thơ, truyện, tản văn... của các bạn gửi về cộng tác đã, đang được biên tập, chọn đăng tải trên Báo Thái Bình điện tử (baothaibinh.com.vn) và báo in Báo Thái Bình. Ban Biên tập Báo Thái Bình trân trọng cảm ơn sự nhiệt tình cộng tác của các bạn và mong các bạn tiếp tục cộng tác thường xuyên.

Thời gian tới, đề nghị các CTV tập trung phản ánh nỗ lực, quyết tâm, sáng tạo của các cấp, ngành, đoàn thể và các tầng lớp nhân dân trong triển khai thực hiện các phong trào thi đua yêu nước, những mô hình tiêu biểu, cách làm hay góp phần thực hiện thắng lợi Nghị quyết Đại hội XIII của Đảng, Nghị quyết Đại hội Đại biểu Đảng bộ tỉnh lần thứ XX, nghị quyết đại hội đảng bộ các cấp nhiệm kỳ 2020 - 2025. Phản ánh công tác phòng, chống dịch Covid-19 và việc thực hiện các mục tiêu, nhiệm vụ, giải pháp phát triển kinh tế - xã hội năm 2022, nhất là không khí lao động sản xuất trên các lĩnh vực, nỗ lực vượt khó khăn do ảnh hưởng của dịch Covid-19, việc triển khai các dự án, công trình trọng điểm. Phản ánh hoạt động nhân các ngày lễ: Giỗ Tổ Hùng Vương (mùng 10 tháng 3 âm lịch), kỷ niệm ngày giải phóng miền Nam, thống nhất đất nước (30/4) và ngày Quốc tế lao động (1/5), ngày toàn dân hiến máu tình nguyện (7/4), ngày truyền thống lực lượng vũ trang tỉnh Thái Bình (20/4), ngày sinh V.I.Lênin (22/4)... Phản ánh đại hội hội cựu chiến binh, đại hội đoàn thanh niên các cấp nhiệm kỳ 2022 - 2027.

Tin, bài gửi về cộng tác đề nghị các bạn ghi rõ họ tên, địa chỉ và số điện thoại liên lạc. Mỗi tin, bài gửi về cộng tác, đề nghị các bạn gửi kèm 1 - 3 ảnh cùng nội dung, có chú thích đầy đủ. Tin, bài thời sự, đề nghị các bạn gửi kịp thời trong ngày để đáp ứng nhu cầu của bạn đọc. Tin, bài, ảnh cộng tác của các bạn gửi về địa chỉ: Tòa soạn Báo Thái Bình, số 13, phố Lý Thường Kiệt, thành phố Thái Bình, tỉnh Thái Bình hoặc hòm thư điện tử: toasoan@baothaibinh.com.vn.

Trân trọng!

người dân Việt Nam, về truyền thống tốt đẹp thờ cúng tổ tiên, "Uống nước nhớ nguồn" của dân tộc: "...Hôm nay người khắp muôn nơi/ Hành hương về chính cái nôi ngàn đời/ Nén hương cho dạ thành thời/ Một ngày Quốc giỗ - rạng ngời tâm linh"... Cùng chủ đề Giỗ Tổ Hùng Vương, ở thể loại bút ký, CTV Bùi Văn Hiến có bài "Hành hương về đất Tổ". CTV Nguyễn Văn Thanh có bài nghiên cứu: "Linh thiêng nguồn cội đất Tổ Hùng Vương". Theo tác giả: "Hiếm có dân tộc nào mà người dân sinh sống trên mọi miền Tổ quốc cũng như kiểu bào đang làm ăn, sinh sống ở nước ngoài lại cùng hướng về ngày Quốc tổ, chung một cội rễ như dân tộc Việt Nam"...

Viết về gương sản xuất, kinh doanh giỏi, CTV Trúc Lành phản ánh nhiều tấm gương đoàn viên, thanh niên ở huyện Hưng Hà năng động, sáng tạo, phát huy sức trẻ làm giàu cho bản thân, gia đình và góp sức xây dựng quê hương giàu đẹp. Nội dung thể hiện qua bài viết "Thanh niên Hưng Hà góp sức trẻ xây dựng quê hương"...

Tin, bài, ảnh, video clip, thơ, truyện, tản văn... của các bạn gửi về cộng tác đã, đang được biên tập, chọn đăng tải trên Báo Thái Bình điện tử (baothaibinh.com.vn) và báo in Báo Thái Bình. Ban Biên tập Báo Thái Bình trân trọng cảm ơn sự nhiệt tình cộng tác của các bạn và mong các bạn tiếp tục cộng tác thường xuyên.

Thời gian tới, đề nghị các CTV tập trung phản ánh nỗ lực, quyết tâm, sáng tạo của các cấp, ngành, đoàn thể và các tầng lớp nhân dân trong

PHÙ LÂM THÂM VIỄN

■ QUANG VIỆN

Làng Sâm, xã Hòa Tiến, huyện Hưng Hà thế kỷ XV là làng Phù Lâm, xã Phù Khê, thời nhà Trần thuộc huyện Ngự Thiên, phủ Long Hưng sau đổi thành huyện Hưng Nhân, phủ Thái Bình, trấn Sơn Nam Hạ. Truyền ngôn, làng Phù Lâm xưa có nhiều gò đồng gắn với những câu chuyện nhuộm màu sắc tâm linh “lợn vàng Tàu giấu của” như đường Giang, đống Vôi, đống Bạc, Gò Cồn... Xung quanh làng Phù Lâm có những làng cổ như Ngộn, Típ, Nội, Lương... Những tên làng, tên đất, gò, đường cổ kể trên khẳng định làng Sâm có thể hình thành từ thời vua Hùng dựng nước...

Vẻ đẹp làng quê Hòa Tiến (Hưng Hà), địa danh có bề dày lịch sử hơn 2.000 năm.

Năm 2000, một nông dân ở làng Còng, xã Minh Tân, huyện Hưng Hà trong lúc làm vườn vô tình đào được trống đồng, niên đại Đông Sơn, cách ngày nay khoảng 2.500 năm. Làng Còng trở thành di chỉ khảo cổ học. Cách làng Còng không xa, làng Phù Lâm (nay là làng Sâm) thuộc xã Hòa Tiến cũng có khá nhiều gò đồng có tên gọi cổ xưa, chứng tỏ cả một dải đất ven sông Hồng, sông Luộc là nơi tụ cư của cư dân Việt cổ, họ men theo sông Hồng hướng về hạ lưu, tụ cư trên các gò đồng cao để tiến hành các hoạt động khai thác vùng đầm lầy ven sông làm nơi thâm canh lúa nước, đánh bắt thủy hải sản duy trì cuộc sống. Thần phả, thần tích của làng Phù Lâm (Sâm) còn cho biết thêm, thế đất làng Sâm xưa kia nổi lên như hình voi phục, xung quanh làng ngập đầy lau lác, úng trũng. Tài liệu khảo cổ cho thấy các mộ gạch đầu thế kỷ I ở khu vực chùa Bù, đống Vôi, gò Cồn... mang đậm chất sử thi “Mỵ Châu - Trọng Thủy”, có nhà nghiên cứu văn hóa khẳng định, rất có thể thời Âu Lạc, khu vực làng Sâm là cửa biển và câu chuyện An Dương Vương đánh mất nỏ thần để giang sơn rơi vào tay giặc, bỏ kinh thành Cổ Loa chạy ra biển, dừng ở nơi đây rồi thần Kim Quy hiện lên nói: “Giặc ở ngay sau lưng nhà ngươi...”. Cái chết của Mỵ Châu dường như vẫn còn phảng phất nỗi đau thương, oan khuất đầu đầy trong tiềm thức dân gian làng Phù Lâm...

Thần tích đình làng Sâm còn ghi, đình thờ hai vị thành hoàng là Bảo Lộc và Phúc Khang, hai vị nhân thần có công lao lớn giúp vua Hùng diệt giặc, giữ nước, khi mất, hai vị được vua sách phong thần hoàng, sắc chỉ dân làng thờ phụng muôn đời. Ngoài đình, làng còn hai ngôi miếu thờ Trần Quý Đức và Khúc Tiêu Tương

Theo tài liệu khảo cứu, thời sơ sử Hùng Vương dựng nước, sau khi chiếm lĩnh địa bàn đồng bằng sông Hồng, cư dân miền núi mở làng, lập ấp, xây dựng nơi cư trú, những nơi gò đồng như ở làng Phù Lâm thuở Hùng Vương vừa là nơi sinh trú vừa là nghĩa địa của họ. Một cách tiếp cận khác cho thấy, di chỉ cư trú trước đây của người Việt cổ cũng là nơi mộ táng của những chủ nhân nền văn minh sông Hồng. Theo liệt kê, có khoảng 60 gò đồng quan trọng với người Việt cổ trên địa bàn tỉnh ta, chủ yếu tập trung ở huyện Hưng Hà, Bắc huyện Vũ Thư và Quỳnh Phụ, một phần huyện Kiến Xương. Những di chỉ khảo cổ đã phản ánh đời sống người Việt cổ khi từ miền núi cao xuống đồng bằng bỏ nghề hái lượm, săn bắn thú rừng sang trồng cấy lúa nước, thâm canh lúa nước, đánh bắt thủy hải sản, phản ánh yếu tố nội sinh (bản địa) và những yếu tố ngoại sinh (văn hóa ngoại lai) từ đầu thế kỷ thứ II (trước Công nguyên) cho đến vài thế kỷ (sau Công nguyên).

tương truyền cũng là hai vị nhân thần có công lao với đất nước, tuy nhiên do ghi chép còn quá ít ỏi nên “lai lịch” hai vị nhân thần chưa rõ quê ở đâu, chỉ biết rằng dân gian vẫn lưu truyền đất làng Sâm là địa phát khôi khoa. Truyền ngôn, Hội nguyên Hoàng giáp Nguyễn Tông Quai (1693 - 1767) được vua ban đất dựng “đình thự”, ông về làng Nội cắm đất nhưng dân làng phản đối, ông lại qua

làng Lương “định bụng” cắm đất thì các bậc trưởng lão ra can, ông liền hỏi “đất ở đây trồng cây gì tốt”, dân trả lời “trồng cây đức”. Nghe vậy, Tông Quai suy nghĩ, hân dân làng có ý tứ sâu xa liền quay về làng Sâm. Làng Sâm thuở ấy úng trũng, lau lác mọc um tùm, tìm mãi mới có một chỗ đất cao khoảng “hơn chục mẫu” để dựng “đình thự”. Từ đó, nơi ông dựng nhà có tên là xóm Dinh. Hoàng giáp

Nguyễn Tông Quai về quê dạy học, học trò của ông thời đó có Lê Quý Đôn thông tuệ khác người. Một lần, Hoàng giáp bận việc, đưa tiền sai Lê Quý Đôn ra chợ mua lịch “lá nhân”. Ra chợ, Lê Quý Đôn thấy nhiều đồ ăn ngon liền lấy tiền mua lịch ra mua. Lúc no nê ra về, Lê Quý Đôn mới nhớ lời thầy dặn mua lịch lá nhân. Ông ghé vào cửa hàng, mượn 1 lá độ rồi nhập tâm. Về đến dinh, Hoàng giáp hỏi Lê Quý Đôn, lịch lá nhân đâu. Lê Quý Đôn đáp gọn lỏn: Thấy lấy bút ra ghi. Trò Lê bình thần đọc hết lịch. Ghi xong, thấy tỏ ý nghi ngờ nhưng không tra khảo trò Lê, thầy đưa tiếp tiền dặn ra mua lịch lá nhân về cho thầy. Quả nhiên, đối chiếu lịch lá nhân và ghi chép đều trùng khớp. Hoàng giáp Nguyễn Tông Quai chẳng những không giận mà còn tiên đoán trò Đôn sẽ sớm trở thành nhân tài.

Dinh thự của cụ Hoàng giáp chính là trường dạy học. Bây giờ, dinh thự không còn, con cháu cụ Hoàng giáp đã sửa sang nhiều lần, làm từ đường thờ cụ. Bức tường cũ bên trái còn bài thơ chữ Hán, không rõ tác giả: “Bách niên giáp bảng thu viên giáo/Lương độ Hoàng Hoa trượng sư mao/Tùng vịnh dư viên công bàn mạc/Danh thân di tượng đức thanh cao/Tật tà bất quan thương diệu nhụy/Binh đạo hàn do lạc quản đào/Phục thủy khê đầu văn phái cổ/Hồi du tổ nhập vãng thanh cao”. Ngọc phả chú giáng thêm về tính cách, con người Hoàng giáp Nguyễn Tông Quai như sau: “Ông cao đại thanh trạc, tu mi phân minh, trùng phóng xích dư, thanh âm thanh lượng, ẩm thực đạm bạch, tri ư giảng tập nơi tôn, thù bất thích quyền, ẩm dạ bất quá nhất hồ, kim nhâm kiêu kỳ nhôn như thụ tinh, vô bất úy tri”. Những tác phẩm của Hoàng giáp hiện thất lạc, chỉ còn sắc phong thần của triều đình, có thể là sắc phong đi sứ bắc quốc của cụ. Dân làng Sâm vẫn kính trọng gọi Hoàng giáp với cái tên thân mật: cụ Sứ.

Các tài liệu khảo cứu cho thấy, quá trình đi sứ Trung Quốc, Hoàng giáp Nguyễn Tông Quai đã thể hiện ý chí người Việt, triều đình bắc quốc phải nể trọng. Xin đơn cử giai thoại đi sứ của cụ. Một lần, triều đình bắc quốc thử tài Chánh sứ Nguyễn Tông Quai, vua bắc quốc cho đào một cái hố hình chữ rồi trải thảm lên trên che chữ đi. Khi vào yết kiến, Chánh sứ nhắc nhớ cả đoàn, chân tôi bước chỗ nào, mọi người đi sau bước theo chỗ ấy. Cụ chánh sứ cứ men theo nét chữ mà bước nên không vấp ngã, vua bắc quốc nể phục. Một lần khác, đoàn viếng vương mẫu bắc quốc của nước ta sang bắc quốc, cụ Sứ lại dẫn đầu, khi vào đám, thấy bát hương chính đặt trước nhang án vương mẫu, cái này dành cho sứ đoàn Đại Việt, hương đốt nhiều làm cho bát hương nóng bỏng. Theo lệ, chánh sứ mỗi lần dâng hương phải bê cả bát, không được cầm nhang. Do hiểu kỹ phong tục, cụ Sứ đã chuẩn bị sẵn 9 vuông nhiễu trong tay áo, khi hành lễ, cụ bỏ 9 vuông nhiễu lót bát nhang, quần thần triều đình bắc quốc thán phục sự chu đáo của cụ Sứ.

Sau ngày cụ mất, dân gian gọi cụ Sứ với cái tên triu mền: ông Nghè làng Sâm. Hiện nay, từ đường và phần mộ Hoàng giáp Nguyễn Tông Quai đã được Bộ Văn hóa, Thể thao và Du lịch cấp bằng công nhận di tích lịch sử văn hóa cấp quốc gia. Con cháu trong dòng tộc còn giữ được cuốn gia phả do duệ tôn 4 đời của cụ là Nguyễn Tông Định ghi chép. Theo ngọc phả, ông nội cụ Hoàng giáp được triều đình phong Đông các Đại học sĩ, cụ thân sinh Hoàng giáp được phong “Thiếu khanh”, chức “Huyền Chinh tử”. Như vậy, căn cứ vào ngọc phả còn lưu giữ được, Hoàng giáp Nguyễn Tông Quai sinh ra và lớn lên trong gia đình có truyền thống khoa bảng.

Nguồn gốc, ý nghĩa tết Hàn thực

Tết Hàn thực năm nay rơi vào ngày Chủ nhật 3/4 dương lịch (tức 3/3 âm lịch).

Các gia đình thường quây quần bên nhau, cùng nặn bánh trôi bánh chay dâng cúng tổ tiên.

Nguồn gốc ngày tết Hàn thực

Theo nghĩa chữ Hán, “hàn” là lạnh, “thực” là ăn, “tết Hàn thực” là tết ăn đồ lạnh. Phong tục cổ truyền này có nguồn gốc từ Trung Quốc theo một câu chuyện ly kỳ truyền tụng nhiều đời.

Chuyện kể rằng vào đời Xuân Thu (770 - 221), vua Tấn Văn Công nước Tấn gặp loạn nên phải bỏ nước lưu vong sống cảnh nay trú nước Tề, mai ở nước Sở.

Lúc ấy, có một hiền sĩ tên là Giới Tử Thôi, theo phò vua đã giúp đỡ nhiều mưu kế. Một hôm, trên đường lánh nạn, lương thực cạn kiệt, Giới Tử Thôi phải lén cắt một miếng thịt đùi mình nấu lên dâng vua. Vua ăn xong, hỏi ra

mới biết đem lòng cảm kích vô cùng.

Giới Tử Thôi theo phò vua Tấn Văn Công trong vòng 19 năm trời, cùng nhau nếm mật nằm gai, khổ luyện thành tài.

Về sau, Tấn Văn Công giành lại được ngôi vương, trở về làm vua nước Tấn, phong thưởng rất hậu cho những người có công, nhưng lại quên mất Giới Tử Thôi.

Giới Tử Thôi cũng không oán giận gì, nghĩ mình theo vua phò vua là chuyện nên làm. Ông cho rằng những việc đó đâu có gì đáng nói.

Vì thế, ông về nhà đưa mẹ vào núi Điền Sơn ở ẩn. Tấn Văn Công về sau nhớ ra, cho người đi tìm Tử Thôi. Nhưng vì là người không tham danh vọng, Tử Thôi nhất

quyết không quay về lĩnh thưởng, Tấn Văn Công ra lệnh đốt rừng nhằm thúc ép Tử Thôi quay về. Không ngờ Tử Thôi quyết chí, hai mẹ con cùng chịu chết cháy trong rừng. Hôm ấy là ngày 3/3 âm lịch.

Nhà vua hối hận cho lập miếu thờ. Hàng năm, cứ đến 3/3 âm lịch, dân bị cấm dùng lửa nấu ăn, ngay cả việc làm cỗ cúng cũng phải làm từ hôm trước, đây được coi là ngày tết Hàn thực.

Ý nghĩa của món bánh trôi, bánh chay trong tết Hàn thực

Mặc dù nguồn gốc của ngày tết Hàn thực có nguồn gốc từ Trung Quốc, tuy nhiên ở Việt Nam, ngày này không phải để tưởng nhớ Tử Thôi mà có ý nghĩa dân tộc sâu sắc.

Vào ngày 3/3 âm lịch, các gia đình làm bánh trôi, bánh chay cúng ông bà, tổ tiên và không kiêng đốt lửa. Ở nhiều nơi, dân ta cũng làm bánh trôi bánh chay cúng thần hoàng. Những món ăn được nấu trong dịp này làm ra đều được cúng gia tiên với ý nghĩa con cháu một lòng hướng về tổ tiên, nguồn cội.

Đặc biệt, trong dịp này người đi xa quê sẽ đoàn tụ cùng gia đình, cùng đi tảo mộ người đã khuất và sum họp bên bữa cơm gia đình.

(theo vietnamnet.vn)

Mở rộng chỉ định tiêm vaccine Moderna cho trẻ em từ 6 đến dưới 12 tuổi

(chinhphu.vn) Bộ Y tế đã mở rộng chỉ định tiêm vaccine Moderna cho trẻ em từ 6 đến dưới 12 tuổi. Liều tiêm sẽ là 0,25ml.

Cục Quản lý Dược (Bộ Y tế) đã ban hành Công văn số 2308/QLD-KD về việc mở rộng chỉ định cho trẻ em từ 6 đến dưới 12 tuổi của vaccine Spikevax, hay còn gọi là vaccine Moderna.

Công văn nêu rõ, Chi nhánh Công ty trách nhiệm hữu hạn Zuellig Pharma Việt Nam đã có hồ sơ, dữ liệu gửi đến Cục Quản lý Dược đề nghị mở rộng chỉ định cho trẻ em từ 6 đến dưới 12 tuổi của vaccine Moderna theo hướng dẫn của cơ sở sản xuất vaccine.

Căn cứ kết luận của Hội đồng tư vấn cấp Giấy đăng ký lưu hành thuốc, nguyên liệu làm thuốc họp ngày 28/3/2022, Cục Quản lý Dược đã đồng ý với đề nghị trên.

Cục Quản lý Dược yêu cầu Chi nhánh Công ty trách nhiệm hữu hạn Zuellig Pharma Việt Nam chịu trách nhiệm phối hợp với cơ sở sản xuất vaccine Moderna tiếp tục cập nhật, bổ sung hồ sơ, dữ liệu mới có liên quan trong quá trình lưu hành sản phẩm.

Bộ Y tế đã bổ sung liều tiêm 0,25ml đối với vaccine Moderna. Đồng thời, Bộ cũng bổ sung thêm một số nhà sản xuất, nước sản xuất vaccine này.

Bộ Y tế đã mở rộng chỉ định tiêm vaccine Moderna cho trẻ em từ 6 đến dưới 12 tuổi

Covid-19

Toàn dân tham gia phòng chống dịch Covid-19

Đường dây nóng: 1800 9402 - 0227.3831.398

Tình hình dịch Covid-19 đến ngày 2/4

Thế giới: Gần 490,2 triệu người mắc Covid-19

Theo thông tin từ Bộ Y tế, tính đến chiều ngày 2/4, số ca mắc Covid-19 tại các quốc gia, vùng lãnh thổ là gần 490,2 triệu ca, trong đó hơn 6,17 triệu người đã tử vong.

Việt Nam: Số ca mắc mới giảm mạnh

Tính từ 16 giờ ngày 1/4 đến 16 giờ ngày 2/4, trên hệ thống quốc gia quản lý ca

SỐ ĐIỆN THOẠI TIẾP NHẬN CÁC THÔNG TIN VỀ DỊCH COVID-19

SỞ Y TẾ: 0969.851.212 0227.3640.786	TRUNG TÂM KIỂM SOÁT BỆNH TẬT TỈNH: 0931.581.292 - 0914.590.476 0227.3831.885
---	--

bệnh Covid-19 ghi nhận có 65.619 ca mắc Covid-19 mới, trong đó 3 ca nhập cảnh và 65.616 ca ghi nhận trong nước (giảm 6.939 ca so với ngày 1/4). Việt Nam hiện đã ghi nhận hơn 9,71 triệu ca mắc Covid-19.

Đến nay, các tỉnh, thành phố trên cả nước đã thực hiện tiêm hơn 206,4 triệu mũi vắc-xin phòng Covid-19.

Trong ngày, gần 106.880 bệnh nhân Covid-19 được công bố khỏi bệnh. Số ca nặng đang điều trị là hơn 2.270 ca.

Thái Bình: Đã thực hiện tiêm 3.378.046 mũi vắc-xin phòng Covid-19

Trong ngày, các bệnh viện, cơ sở thu dung, điều trị Covid-19 tuyến tỉnh, tuyến huyện tiếp nhận thêm 68 bệnh nhân mới, nâng tổng số bệnh nhân Covid-19 đang thu dung, điều trị tại đây lên 417 bệnh nhân (tính đến 20 giờ 30 phút ngày 2/4).

Tính đến 17 giờ ngày 2/4, Thái Bình đã thực hiện tiêm 3.378.046 mũi vắc-xin phòng Covid-19. Tỷ lệ người từ 18 tuổi trở lên được tiêm mũi bổ sung hoặc nhắc lại là 62,17 %.

HOÀNG LANH